

13.10.2011

OKM:n lausuntopyyntö Valtioneuvoston lapsi- ja nuorisopoliittinen kehittämishjelma 2012-2015

HEL 2011-004950 T 12 04 00

Nuorisolain (72/2006) mukaan valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi lapsi- ja nuorisopoliittian kehittämishjelman. Nuorisolaki on väestölaki, joka koskee kaikkia alle 29-vuotiaita. Lapsi- ja nuorisopoliittian kehittämishjelman tarkoitus on tukea lasten ja nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa kasvu- ja elinoloja.

Helsingin kaupungin henkilöstökeskuksen lausunnossa otetaan kantaa kehittämishjelman seuraaviin strategisiin tavoitteisiin: Yhdenvertaisuutta tuetaan (tavoite 2), Koulutuksellista tasa-arvoa parannetaan (tavoite 4) sekä Nuorten työllistymistä parannetaan ja työllisyyttä lisätään (tavoite 6).

Viimeisen kymmenen vuoden aikana peruskouluikäisten muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien lasten määrä on kaksinkertaistunut ja sen arvioidaan kasvavan samaan tahtiin vuoteen 2025 asti. Henkilöstökeskus toteaaakin, että lapsi- ja nuorisopoliittian laadullisen kehittämisen ohella on otettava huomioon myös määrälliset tekijät. Koska maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten määrät ovat suuret Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla, tulisi lapsi- ja nuorisopoliittisessa kehittämishjelmassa tarkastella maahanmuuttajanuorten tilannetta läpileikkausperiaatteella ohjelman kaikissa strategisissa tavoitteissa.

Henkilöstökeskus pitää hyvänä, että kehittämishjelmassa painotetaan perheen ja turvallisen kasvuympäristön merkitystä. Koulupudokkuudelta suojaavia tekijöitä ovat mm. osallistuminen varhaiskasvatukseen ja kaksikielisyyden tukeminen, vanhempien

13.10.2011

kotoutumiseen panostaminen sekä vertaistuen merkitys. Alueellisen segregaation ehkäiseminen luo osaltaan turvallista kasvuympäristöä.

Kehittämishjelman tavoite 4 koskee perusopetuksen päättävien nuorten ohjausta. Henkilöstö-keskus pitää hyvänä, että kehittämishjelmassa kiinnitetään huomiota perusopetuksen ja toisen asteen opintojen nivelvaiheeseen. Kannatettavaa on myös se, että muunkieliset sekä pojat ovat mainittu erityisryhminä, koska heidän riski syrjäytyä perusopetuksen jälkeen on tutkimusten mukaan suurin. Maahanmuuttajataustaisilla nuorilla riski jäädä ilman opiskelupaikkaa perusopetuksen jälkeen on suhteellisesti kolminkertainen verrattuna kantaväestöön sekä kansallisesti että Helsingissä. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat perusopetuksen päättövaiheessa maahan tulleet nuoret.

Keskeistä uudistetussa nuorisolaissa (693/2010) on etsivä nuorisotyö, millä pyritään tavoittamaan tuen tarpeessa oleva nuori ja ohjaamaan hänet sellaisten palvelujen tai muun tuen piiriin, jolla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyä koulutukseen tai työmarkkinoille. Etsivän nuorisotyön myötä tietojen siirto eri toimijoiden kesken kunnissa helpottuu ja yhteistyö tiivistyy. Tämä on hyvä asia nuoren auttamisen kannalta erityisesti Helsingissä, missä toisen asteen opiskelupaikkoja ei riitä kaikille halukkaille. Lisäksi nuorten parissa toimivia verkostoja on lukuisia.

Kehittämishjelman tavoite 6 käsittelee nuorten työllistymistä. Nuorten yhteiskuntatakuu tarkoittaa, että jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta.

Henkilöstökeskus pitää tavoitetta hyvänä, mutta toteaa samalla, että nuorten työpajatoimintaa lisäämällä ei ratkaista ammatillisen peruskoulutuksen aloituspaikkavajetta. Joka vuosi useita satoja helsinkiläisiä nuoria jää ilman toisen asteen koulutuspaikkaa, koska hakijoita on moninkertainen määrä yhtä aloituspaikkaa kohden. Työpajatoiminta tulee kohdentaa vain niille nuorille, jotka tarvitsevat opiskelu- tai työpaikan lisäksi myös muuta tukea ja elämänhallintataitoja kehittävää toimintaa.

Lisätiedot

Ulla Juhanko, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23115
ulla.juhanko2(a)hel.fi

Riila Anu, maahanmuuttotyön koordinaattori, puhelin: 310 64495
anu.riila(a)hel.fi